

ЦРАСВх. № 300/01. 09.2015г.

РЕЦЕНЗИЯ

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“, професионално направление 7.6. „Спорт“ от Катедра „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“ на тема: „Специализирана подготовка за самоотбрана при внезапно нападение“

на Стойко Деянов Гашуров

с научен ръководител: проф. Димитър Кайков, ДН

Рецензент: проф. Красимир Петков, доктор

Стойко Деянов Гашуров е роден на 25.10.1979г. Завършва висше образование в НСА „Васил Левски“ – София, през 2005г., със специалностите „Треньор по джудо и учител по физическо възпитание“. В периода 2004–2006 г. Гашуров придобива и нова специалност в ЦСДК на НСА – „Методист по физическа подготовка в МВР и въоръжените сили“, след което успешно завършва магистратура „Спортна психология“. В професионален план Стойко Гашуров е заемал множество отговорни постове свързани с охранителната дейност. Неговия трудов път започва през 2000г. Като охранител в ТЦ „Боила“ ООД в гр. София, преминава през „Тотал ЕЪР“ и „Вентоплам 2000“ ЕООД за да постъпи през 2009г. във Военна полиция в гр. София, където е Технически сътрудник в сектор „Издирване и задържане“ и реализира своя професионален опит.

Стойко Гашуров е зачислен за докторант на самостоятелна форма на обучение в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт от 2013 г. със заповед №733 от 08.05.2013г. на Ректора на НСА „Васил Левски“ и до настоящия момент бе докторант в катедра „Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички“. Отчислен е с право на защита с решение на АС на НСА „Васил Левски“ от 30.06.2015г., протокол №31.

Дисертационният труд е многокомпонентен и посветен на актуален за спортната наука и обществото проблем. Това е въпросът за специализираната подготовка за самоотбрана при внезапно нападение. В следствие на

настъпилите в демократичното ни общество промени, живота на гражданите не стана по-сигурен, ето защо се появява необходимостта след извършване на анализи за внезапните нападения да се моделират и интегрират елементи от системата за подготовка на състезатели по различни видове спорт, които да се адаптират в специализирана подготовка при внезапно нападение.

Така представения труд на Стойко Гашуров е новаторски и актуален в това направление, т.е. чрез методите за спортна подготовка да се извършва специализирана и ефективна подготовка при нападение с внезапен характер.

Дисертационният труд е изложен на 143 машинописни страници структурирани в 4 глави, както следва:

I глава „Теоретична постановка на проблема“ - е с обем от 51 страници, II глава „Цел, задачи, методика и организация на изследването“ – 10 страници, III глава „Анализ на резултатите от изследването“ - 64 страници и IV глава – Изводи и препоръки, използвана литература и приложения – 12 стр.

Дисертационния труд отговаря по обем и структура на изискванията на такъв вид научни разработки. Той е онагледен с 23 таблици и 36 фигури, използвани са 141 литературни източника от които 129 на български език, 8 на латиница и 4 интернет сайта.

В България въпроса за самоотбраната е обект на научни изследвания още преди промените настъпили през 1989г., но в този период те са със специализиран характер и са насочени предимно към системите на МВР и МНО. В наше време научните разработки с такава тематика не се срещат често, а ако има такива те са под формата на ръководства и указания. Тук е мястото да обърнем внимание на факта, че редица аспекти на проблема за самоотбраната чакат своето научно обяснение. Един от тях е противодействието при внезапно нападение. Затова е необходимо да подчертаем актуалността на избраната тема на дисертационен труд за съвременното ни общество. Защото става дума за проучване на проблем касаещ обикновеният гражданин на демократичното ни общество, които не е надеждно защитен от агресивно нападение.

Теоретичната постановка на проблема, практическата и приложна същност изложена в дисертационния труд ни представят задълбоченото познаване на изследвания въпрос и неговото многостранно и комплексно разглеждане, което е достатъчно основание дисертационния труд да бъде успешно защитен.

Ето обективните основания за написаното по-горе:

В първа глава „Теоретична постановка на проблема“ обстойно са разгледани: внезапното нападение като особен вид екстремална ситуация, същност на екстремалните ситуации, внезапното нападение, като агресивно действие и насилие, същност на самоотбраната при внезапно нападение, самоотбраната като особен вид човешка дейност, готовност за самоотбрана при внезапно нападение и основите на специализираната самоотбрана при внезапно нападение. Авторът е направил обстоен ретроспективен анализ на определенията за екстремалните ситуации дадени от различни учени, проследявайки тяхното усъвършенстване и по-задълбочено проучване. Освен това обстойно са разгледани и различните психически особености на ситуацияите и тяхното значение, защото често под един и същ термин се разбира различна психическа реалност. В първа глава обърнато особено внимание при определянето на понятията „агресия“ и „самоотбраната“, като и двете определения са дефинирани правилно и разгледани многопрофилно.

Във втора глава – „Цел, задачи, методика и организация на изследването“, правилно е дефинирани целта - „да се формира адекватна готовност за самоотбрана при внезапно нападение чрез целенасочена специализирана подготовка“. Предмета, който е, разработване на методика за специализирана подготовка за самоотбрана при нападение отговаря изцяло на тематиката на дисертационния труд. Обекта на изследването е формулиран като „готовност за самоотбрана при внезапно нападение“ е правилно форматиран.

При разработването на дисертацията е приложена е комплексна методика, която включва 20 изследователски метода, които отговарят на поставените задачи. Оценката на научната фактология отговаря на изискванията за валидност при такива научни разработки и дава вярна и обективна база за извеждане и формулиране на изводи и препоръки. Представената методика за специализирана подготовка при внезапно нападение е разгледана в четири основни направления – физическа, техническа, тактическа и психическа подготовка, като в психическата акцента пада върху пет основни метода: вербална сугестия, паравербална сугестия, моделираща тренировка, психо физическа релаксация и латерално мислене, които могат да се прилагат самостоятелно или в комбинация в зависимост от етапа на подготовката.

Организацията на изследването е проведено в три етапа, започвайки на 03.2012г. с проучване на литературни източници, създаване на методика и провеждането на експериментални изследвания. Втория етап се характеризира с провеждането на експеримента в гр. София и гр. Пловдив и обработка на получените резултати с математико - статистически методи. Третия етап е на обобщения, анализи, изводи и препоръки - завършва на 04.2015г.

Анализ на резултатите от изследването от трета глава формират цялостния облик на дисертационния труд. Основните показатели определящи адекватността на психическата готовност са представени достъпно и популярно. Разгледаната „Психическа готовност при самоотбрана“ е развита многостранно, като коректно са определени компонентите на лонгитудиналното изследване, а получените резултати са представени в достъпен и популярен вид. Във физическата, техническата и тактическа готовност за самоотбрана е подчертано че, определящата роля на мисленето при формирането на психическата готовност е водеща. Описаните задачи и разгледаните въпроси логично корелират с темата на дисертацията. Тази глава се характеризира с последователно развити и анализирани изследвания свързани с различните методи, анкети и въпроси. Раздела е илюстриран и онагледен с достатъчен брой фигури и таблици, които дават възможност да се добие визуална представа за получените резултати. Трябва да се подчертае, че получените резултати са удачно обобщени и обработени с адекватен за темата математико - статистически инструментариум.

В последния раздел „Изводи и препоръки“ са представени седем извода и три препоръки, които са логичен завършек на дисертационния труд, които е представен по иновативен начин. Основните изводи окончателно дефинират научните и научно-приложните пет приноса.

Изводите в дисертационният труд са ясно формулирани и обвързани с поставените задачи. Обективно отразяват резултатите от проучването и извършения експеримент и имат както теоретична, така и практическа стойност. В следствие на извършените изследвания автора е установил, че научната литература за самоотбрана не е разработена задълбочено, а разработените модели за системно прилагане на специализираната методика за самоотбрана при внезапно нападение оказват влияние на множество

личностни качества на занимаващите се и са изключително ценни за обществото.

В представения за рецензиране дисертационен труд на Стойко Гашуров се отделят три основни препоръки. Първата от тях е свързана с предложение за продължаване на проучванията за самоотбраната свързани готовността за предотвратяването на внезапните нападения. Втората препоръка съдържа предложение за идентифициране на основните фактори детерминиращи ефективността на действията при самоотбрана и усъвършенстване на създадената методика. На трето място, но не по своето съдържание или важност е препоръката – да се експериментирания методика за самоотбрана при внезапно нападение да се популяризира и внедри.

В настоящия труд авторът адекватно и коректно е ползвал предимно публикации на кирилица свързани с изследвания проблем. Те свидетелстват за отличното познаване на изследваната материя.

Последния раздел в които са разгледани изводите и препоръките са логичен завършек на дисертационния труд, те окончателно дефинират научните и научно-приложните приноси.

Критичните бележки, които имам са от техническо естество за допуснати незначителни грешки при отпечатването и не се отразяват на научно-практическите качества на дисертационния труд.

Дисертационният труд е написан в добър стил, на правилен български език, което е положителна оценка за стойността на изследването.

Представения ми за рецензия автореферат отговаря изцяло на изискванията по структура, обем и съдържание.

По дисертационния труд са публикувани четири научни статии:

1. Гашуров С., Анализ на възможностите за приложение на латералното мислене в техниките за самоотбрана – Сп. „Спорт и наука“, 2014г.

2. Маринов Т., Рангелов Л., Гашуров С., Тактическа готовност на ученици за оцеляване в екстремални условия, НСА и БФ по КУНГ ФУ И ТАЙ ЧИ, Сборник научни доклади, София 2014г.

3. Гашуров С., Маринов Т., Формиране на готовност за самоотбрана на младежи при внезапни нападения – Сп. „Спорт и наука“, 2015г.

4. Кайков Д., Гашуров С., Специализирана физическа готовност за самоотбрана при внезапно нападение. ЦСДК на НСА, Сборник научни доклади, София 2015г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Така представения за рецензия дисертационен труд на Стойко Гашуров е напълно завършена научноизследователска разработка. Той разглежда актуален проблем, структуриран е правилно, развит е пропорционално и съдържа редица новаторски решения. Обективно и коректно представя получените резултати и завършва с полезни за цялото ни общество резултати и практически изводи.

Въз основа на гореизложеното с убеденост предлагам на членовете на почитаемото научно жури да присъди на Стойко Деянов Гашуров образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)”, професионално направление 7.6. „Спорт” и ще гласувам положително с „Да”.

София, 17.07.2015 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

/проф. Красимир Петков, доктор/